

Teisipäev, 12. detsember 2017

P8_TA(2017)0476

Mitmete põllumajanduse ja maaelu arengu valdkonna määruste muutmise ***I

Euroopa Parlamendi 12. detsembri 2017. aasta seadusandlik resolutsioon Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse kohta, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruseid (EL) nr 1305/2013, (EL) nr 1306/2013, (EL) nr 1307/2013, (EL) nr 1308/2013 ja (EL) nr 652/2014 (COM(2016)0605 – C8-0404/2017 – 2016/0282B(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

(2018/C 369/21)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2016)0605),
  - võttes arvesse esimeeste konverentsi 16. novembri 2017. aasta otsust jagada komisjoni ettepanek kaheks ning anda põllumajanduse ja maaelu arengu komisjonile luba koostada eraldi seadusandlik raport põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni pädevusvaldkonda kuuluvate sätete kohta, nimelt komisjoni ettepaneku artiklite 267–270 ja 275 kohta,
  - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõikeid 2 ja 3, artiklit 42, artikli 43 lõiget 2 ja artikli 168 lõike 4 punkti b,
  - võttes arvesse Euroopa Kontrollikoja 26. jaanuari 2017. aasta arvamust nr 1/2017 ⁽¹⁾,
  - võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 14. detsembri 2016. aasta arvamust ⁽²⁾,
  - võttes arvesse Regioonide Komitee 11. mai 2017. aasta arvamust ⁽³⁾,
  - võttes arvesse eelarvekomisjoni ja eelarvekontrollikomisjoni raportit (A8-0211/2017),
  - võttes arvesse allpool toodud põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni poolt kodukorra artikli 69f lõike 4 alusel heaks kiidetud esialgset kokkulepet ja nõukogu esindaja poolt 15. novembri 2017. aasta kirjas võetud kohustust kiita Euroopa Parlamendi seisukoht heaks vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõikele 4,
  - võttes arvesse kodukorra artiklit 59,
  - võttes arvesse põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni raportit (A8-0380/2017),
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha;
  2. kiidab heaks käesolevale resolutsioonile lisatud Euroopa Parlamendi avalduse;
  3. võtab teadmiseks käesolevale resolutsioonile lisatud komisjoni avaldused;

⁽¹⁾ ELT C 91, 23.3.2017, lk 1.

⁽²⁾ ELT C 75, 10.3.2017, lk 63.

⁽³⁾ ELT C 306, 15.9.2017, lk 64.

Teisipäev, 12. detsember 2017

4. rõhutab, et komisjoni ettepaneku kaheks jagamise eesmärk on võimaldada põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni pädevusvaldkonda kuuluvate sätete kohaldamise alustamist 1. jaanuaril 2018. aastal, ning rõhutab, et komisjoni ettepaneku ülejäänud osa ⁽¹⁾ vaadatakse läbi hilisemas etapis;
5. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon asendab oma ettepaneku, muudab seda oluliselt või kavatseb seda oluliselt muuta;
6. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

P8_TC1-COD(2016)0282B

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 12. detsembril 2017. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) .../..., millega muudetakse määruseid (EL) nr 1305/2013 Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta, (EL) nr 1306/2013 ühise põllumajanduspoliitika rahastamise, haldamise ja seire kohta, (EL) nr 1307/2013, millega kehtestatakse ühise põllumajanduspoliitika raames toetuskavade alusel põllumajandustootjatele makstavate otsetoetuste eeskirjad, (EL) nr 1308/2013, millega kehtestatakse põllumajandustoodete ühine turukorraldus, ning (EL) nr 652/2014, millega nähakse ette sätted toiduahela, loomade tervise ja heaolu ning taimetervise ja taimse paljundusmaterjaliga seotud kulude haldamise kohta

(Kuna Euroopa Parlament ja nõukogu jõudsid kokkuleppele, vastab Euroopa Parlamendi seisukoht õigusakti (määrus (EL) 2017/2393) lõplikule kujule).

⁽¹⁾ Menetluse number: 2016/0282A(COD).

Teisipäev, 12. detsember 2017

SEADUSANDLIKU RESOLUTSIOONI LISA

EUROOPA PARLAMENDI AVALDUS

Uued eeskirjad tootjaorganisatsioonide ja konkurentsioiguse kohta (ühine turukorraldus)

Euroopa Parlament tuletab meelde, et Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 42 on sätestatud, et konkurentsieeskirju kohaldatakse põllumajandussaaduste tootmise ja nendega kauplemise suhtes ainult Euroopa Parlamendi ja nõukogu määratud ulatuses, võttes arvesse sama aluslepingu artiklis 39 kindlaks määratud ühise põllumajanduspoliitika (ÜPP) eesmärgi.

Nagu on sätestatud aluslepingus ja arvestades Euroopa Liidu Kohtu kohtupraktikat⁽¹⁾, on ÜPP eesmärgid Euroopa konkurentsipoliitika suhtes üliluslikud. Kuid põllumajandusturud ei ole vabastatud konkurentsioiguse kohaldamisest. Konkurentsieeskirjade kohandamine vastavalt põllumajanduse eripärale on kaasseadusandjate, st Euroopa Parlamendi ja nõukogu õigus.

Seoses sellega teeb Euroopa Parlament ettepaneku täpsustada käesoleva määruse abil ÜPP eeskirjade, eriti tootjaorganisatsioonide ja tootjaorganisatsioonide liitude rolli ja ülesannete ning Euroopa konkurentsioiguse kohaldamise vahelist suhet. Selline täpsustus on vajalik, arvestades praegust ebakindlust kõnealuste eeskirjade rakendamise suhtes, ja see on oluline, et saavutada liidu eesmärki tugevdada põllumajandustootjate positsiooni toiduainete tarneahelas. Euroopa Parlamendi ettepanekute aluseks on põllumajandusturgude töökonna 14. novembri 2016. aasta aruandes esitatud soovitusel. Need soovitusel põhinevad mitmesugustel kuulamistel, mis korraldati toiduainete tarneahela kõigi osalejatega – tootjate, töötajate ja jaemüüjatega –, ja neilt saadud teabel.

Euroopa Parlamendi eesmärk on lihtsustada ja täpsustada tingimusi, mille alusel võivad kõigi määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 1 lõikes 2 loetletud sektorite tootjaorganisatsioonid või tootjaorganisatsioonide liidud teha oma liikmete nimel toiminguid, mis on seotud tootmise kavandamisega, turule laskmisega, läbirääkimiste pidamisega põllumajandustoodete tarnimise lepingute üle ja tootmiskulude optimeerimisega. Nende ülesannete täitmine eeldab sisuliselt teatavate tavade olemasolu, sh sisekonsultatsioone ja äriteabe vahetamist nendes üksustes. Seetõttu tehakse ettepanek jätta need tavad ELi toimimise lepingu artikli 101 lõikes 1 sätestatud konkurentsivastaste kokkulepete keelu kohaldamisalast välja ja teha tootjaorganisatsioonidele või tootjaorganisatsioonide liitudele, kes viivad ellu vähemalt ühte majandustegevust, selle artikli kohaldamisest erand. See erand ei ole siiski absoluutne: konkurentsiasutustele jääb õigus sekkuda, kui nad on seisukohal, et selline tegevus välistab tõenäoliselt konkurentsi või ohustab ÜPP eesmärgi.

Sellest tulenevalt oleksid tootjaorganisatsioonide ja tootjaorganisatsioonide liitude roll ja ülesanded ning nende suhe konkurentsioigusega täpsustatud. Ilma et see piiraks komisjoni institutsioonilisi õigusi, on Euroopa Parlament seisukohal, et uued eeskirjad ei vaja täiendavat täpsustamist komisjoni suunistena.

KOMISJONI AVALDUSED

Artikli 1 kohta – Maaelu areng**— Maaelu arengu programmide kestuse pikendamine**

Määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 10 lõike 2 kohaselt heakskiidetud maaelu arengu programmidega aastateks 2014–2020 seotud kuludid rahastatakse jätkuvalt EAFRD toetusest, kui seda makstakse toetusesaajatele hiljemalt 31. detsembriks 2023. Komisjon käsitleb maaelu arengu toetuse jätkumist pärast 2020. aastat järgmise mitmeaastase finantsraamistiku ettepanekus.

— Riskijuhtimine

Komisjon kinnitab oma kavatsust vaadata läbi määruses (EL) nr 1305/2013 sisalduvate riskijuhtimisvahendite toimimine ja tõhusus ühise põllumajanduspoliitika ajakohastamist ja lihtsustamist käsitleva ettepaneku raames.

⁽¹⁾ Kohtuotsus, Maizena, 139/79, EU:C:1980:250, punkt 23; kohtuotsus, Saksamaa vs. nõukogu, C-280/93, EU:C:1994:367, punkt 61.

Teisipäev, 12. detsember 2017

— Karistused seoses programmiga Leader

Komisjon kinnitab oma kavatsust vaadata läbi komisjoni rakendusmääruses (EL) nr 809/2014 sisalduvate programmi LEADER karistuste tõhusus ja proportsionaalsus.

Artikli 2 kohta – Horisontaalne määrus

— Kriisireserv

Komisjon kinnitab, et põllumajandussektori kriisireservi toimimine ja finantsdistipliiniga seotud assigneeringute hüvitamine, mis on ette nähtud määruse (EL) nr 1306/2013 artikliga 25 ja artikli 26 lõikega 5, vaadatakse läbi järgmise mitmeaastase finantsraamistiku ettevalmistamise raames, et võimaldada tõhusat ja õigeaegset sekkumist turukriisi ajal.

— Ühtne audit

Komisjon toetab ühtse auditi põhimõtet, nagu on kinnitatud uue finantsmääruse artikli 123 ettepanekus. Samuti kinnitab komisjon, et põllumajanduskulude juhtimise ja kontrolli praegune õigusraamistik, mis on loodud määrusega (EL) nr 1306/2013, võimaldab juba sellist lähenemisviisi kasutada ning et 2014.–2020. aasta auditistrateegias on seda arvesse võetud. Kui sertifitseerimisasutuse arvamust, mis on esitatud kooskõlas määruse (EL) nr 1306/2013 artikli 9 lõikega 1, peetakse usaldusväärseks, võtab komisjon seda arvamust arvesse, kui ta hindab vajadust teha asjaomase makseasutuse auditeid.

Artikli 3 kohta – Otsetoetused

— Valgurikaste kultuuride kava

Komisjon kinnitab oma kavatsust vaadata läbi pakkumise ja nõudluse olukord seoses taimsete valkudega ELis ning kaaluda võimalust töötada välja „Euroopa taimsete valkude strateegia“, et veelgi soodustada taimsete valkude tootmist ELis majanduslikult tõhusal ja keskkonnahoidlikul viisil.

Artikli 4 kohta – Ühine turukorraldus

— Tootmise vabatahtliku vähendamise kava

Komisjon kinnitab, et määruse (EL) nr 1308/2013 (millega kehtestatakse põllumajandustoodete ühine turukorraldus) artiklites 219 ja 221 juba sisaldub vajalik õiguslik alus, mis võimaldab tal käsitleda vastavalt kättesaadavatele eelarvevahenditele turuhäireid ja muid konkreetseid probleeme, sealhulgas piirkondlikul tasandil esinevaid probleeme, ning annab võimaluse pakkuda põllumajandustootjatele otsest finantsabi. Peale selle võimaldab komisjoni ettepanek lisada määrusesse (EL) nr 1305/2013 (maaelu arengu toetuste kohta) sektoripõhine sissetuleku stabiliseerimise vahend liikmesriikidel lisada oma maaelu arengu programmidesse võimaluse hüvitada konkreetse sektori põllumajandustootjatele nende sissetuleku märkimisväärse vähenemise korral tekkinud kahjud.

Komisjon kinnitab veel, et artikli 219 kohaselt võib ta turuhäirete või nende ohu korral kehtestada kavad (sh sellise kava toimimise vajalikud üksikasjad), mille alusel antakse liidu toetust tootjatele, kes vähendavad vabatahtlikult oma toodangut (näide: komisjoni delegeeritud määrus (EL) 2016/1612, ELT L 242, 9.9.2016, lk 4).

— Tootmisharudevaheliste organisatsioonide tunnustamine

Komisjon tuletab meelde, et tootjate koostöö eeskirjad riikidevaheliste tootjaorganisatsioonide, tootjaorganisatsioonide liitude ja tootmisharudevaheliste organisatsioonide tunnustamise kohta, sealhulgas vajalik halduskoostöö asjaomaste liikmeriikide vahel, on sätestatud komisjoni delegeeritud määruses (EL) 2016/232. Kõnealuste eeskirjade toimimine ja asjakohasus vaadatakse läbi ÜPP ajakohastamise ja lihtsustamise käimasoleva protsessi raames.

Teisipäev, 12. detsember 2017

— Ebaaus kaubandustava

Komisjon kinnitab, et on käivitanud toiduainete tarneahela algatuse, mis läbib praegu parema õigusloome suunistega nõutud menetluste eri etappe. Komisjon otsustab võimaliku seadusandliku ettepaneku üle pärast menetluse lõpuleviimist ja kui võimalik, siis 2018. aasta esimeses pooles.

— Tootjate koostöö

Komisjon võtab teadmiseks parlamendi ja nõukogu kokkuleppe artiklite 152, 209, 222 ja 232 muudatuste kohta. Komisjon märgib, et parlamendi ja nõukogu kokkulepitud muudatused on sisulised ja lisatud ilma mõjuhinnanguta, nagu on nõutud paremat õigusloomet käsitleva institutsioonidevahelise kokkulepe punktiga 15. See põhjustab soovimatul määral õiguslikku ja menetluslikku ebakindlust, mille mõju ja tagajärjed ei ole teada.

Kuna kõik komisjoni algsesse ettepanekusse tehtud muudatused kokku tähendavad märkimisväärset muudatust õigusraamistikus, märgib komisjon murega, et mõned uued tootjaorganisatsioonidele soodsad sätted võivad kahjustada väiksemate põllumajandustootjate elujõulisust ja heaolu ning tarbijate huve. Komisjon kinnitab oma kohustust säilitada põllumajandussektoris tõhus konkurents ja tagada Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 39 sätestatud ÜPP eesmärkide täielik saavutamine. Sellega seoses märgib komisjon, et kaasseadusandjate poolt kokku lepitud muudatuste kohaselt on nii komisjonil kui ka liikmesriikide konkurentsiasutustel väga piiratud roll, et tegutseda tõhusa konkurentsi säilitamiseks.

Komisjoni üldine nõusolek koondettepaneku suhtes, sealhulgas parlamendi ja nõukogu poolt kokku lepitud muudatused, ei piira edasisi ettepanekuid, mida komisjon võib nendes valdkondades seoses ühise põllumajanduspoliitika reformiga teha pärast 2020. aastat, ega muid algatusi, mis on mõeldud eeskätt selleks, et tegeleda küsimustega, mis tulenevad Euroopa Parlamendi ja nõukogu poolt praegu kokku lepitud tekstist.

Komisjon kahetseb, et kaasseadusandjad ei ole piisavalt tegelenud küsimusega, mis puudutab komisjoni ja liikmesriikide konkurentsiasutuste väga piiratud rolli tegutseda tõhusa konkurentsi säilitamise nimel, ning väljendab muret sellise piirangu võimaliku mõju üle põllumajandustootjatele ja tarbijatele. Komisjon märgib, et õigusakti tuleb tõlgendada kooskõlas aluslepinguga, eelkõige seoses komisjoni ja liikmesriikide konkurentsiasutuste sekkumisvõimalusega juhul, kui tootjaorganisatsioon, mis hõlmab suurt osa turust, kavatseb piirata oma liikmete tegutsemisvabadust. Komisjon avaldab kahetsust, et selline võimalus ei ole õigusaktiga selgelt tagatud.
